

Magiczny
Kraków

45-lecie wpisu na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO

2023-10-03

Uroczyste sympozjum w siedzibie Rady Miasta z wystąpieniami przedstawicieli miast historycznych z Polski i ze świata, inauguracja Europa Nostra Heritage Hub czy otwarcie wystawy o Społecznym Komitecie Odnowy Zabytków Krakowa połączone z premierą filmu - to tylko wybrane wydarzenia obchodów 45-lecia wpisu Krakowa na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO, które odbyły się w dniach 7-9 września.

Wpis Krakowa na Listę UNESCO - wtedy i dziś

- Niezmiernie cieszy mnie, że wspólnie ze znakomitym gronem gości możemy świętować w Krakowie 45. rocznicę przełomowego wpisu z 1978 roku - mówił Jacek Majchrowski, prezydent Krakowa. - Obecność Krakowa na prestiżowej liście oraz status znanego na całym świecie miasta historycznego był, jest i będzie dla nas drogowskazem i punktem odniesienia dla rozwoju. Mamy zarazem świadomość ogromnej odpowiedzialności za dziedzictwo, które musimy chronić i którym musimy się opiekować. Świętowanie rocznicy wpisu wiąże się z nieustanną potrzebą podkreślania na forum lokalnym, krajowym i międzynarodowej znaczenia, jakie ma dla Krakowa status dobra światowego dziedzictwa.

We wrześniu 1978 roku podczas pierwszego posiedzenia Komitetu Światowego Dziedzictwa UNESCO zapadła historyczna decyzja o wpisie centrum Krakowa na prestiżową listę miejsc o szczególnym znaczeniu dla dziedzictwa świata. Historyczna - bo w pierwszym zestawieniu Kraków znalazł się w gronie **zaledwie dwunastu takich miejsc na świecie**, razem z pobliską Kopalnią Soli w Wieliczce. Nasze miasto było też pierwszym miejscem w Europie, w którym wyróżniono nie pojedyncze obiekty, ale cały zespół miejski z Zamkiem Królewskim na Wawelu, Starym Miastem, Kazimierzem oraz dawnym przedmieściem Stradom.

Wpis uruchomił niezwykłą, **społeczną kampanię na rzecz rewaloryzacji niszczących zabytków miasta**, będąc wielką zasługą środowiska konserwatorskiego Polski. To był moment założycielski Krakowa jako miasta, które w kolejnych dekadach uczyniło dziedzictwo fundamentem swojej tożsamości i siłą napędową dalszego rozwoju.

W ślad za wpisem na Listę Światowego Dziedzictwa jesienią 1978 roku powstał Społeczny Komitet Odnowy Zabytków Krakowa. Jego najważniejszym zadaniem stało się wspieranie prac konserwatorskich przy zabytkach, czemu podstawy dał utworzony kilka lat później Narodowy Fundusz Rewaloryzacji Zabytków Krakowa. Wraz z stworzonym już po od czerwca na różnych miejskich placach (od 1 września aleja Róż w Nowej Hucie) można z kolei oglądać plenerową **wystawę „Skarby Krakowa”**, przygotowaną wraz z Międzynarodowym Centrum Kultury w Krakowie. Na lotnisku w Balicach gości ze świata wita podświetlona tablica informująca o statusie Krakowa jako Miejsca Światowego Dziedzictwa. W związku z jubileuszem powstają publikacje, dodatki prasowe i podkasty.

Oficjalne obchody 45. rocznicy wpisu Krakowa na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO rozpoczęły się w **6 września konferencją prasową** w budynku prałatówki Bazyliki Mariackiej. Tego samego dnia mieszkańcy mogli zobaczyć na wieży Bazyliki odrestaurowaną koronę z 1666 r. - jeden z symboli

**Magiczny
Kraków**

Krakowa powrócił na iglicę wieży po krótkiej, trwającej dwa miesiące renowacji, finansowanej przez SKOZK i parafię Wniebowzięcia NMP.

W czwartek, **7 września** w siedzibie Towarzystwa Miłośników Historii i Zabytków Krakowa, jednej z najstarszych europejskich organizacji pozarządowych zajmujących się dziedzictwem odbyła się uroczysta inauguracja **Europa Nostra Heritage Hub** – satelity tej zasłużonej, międzynarodowej organizacji na Europę Środkową. Uroczystość wzbogaciły dyskusje panelowe z udziałem ekspertów i ekspertek m.in. z Polski, Węgier, Ukrainy, Litwy i Wielkiej Brytanii. Wydarzenie miało charakter zamknięty, ale transmisję z dyskusji można było oglądać na profilu [Europa Nostra Heritage Hub in Krakow](#) na Facebooku.

O godz. 15.00 w pałacu Krzysztofory zainaugurowana została **wystawa poświęcona działalności Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa**. Ekspozycję pn. „**45 lat odnowy Krakowa - miasta na Liście Światowego Dziedzictwa**” będzie można oglądać do 8 października. Podczas inauguracji na pobliskiej Wieży Ratuszowej bił dzwon „Bolesław”.

Wernisażowi towarzyszył **pokaz filmu dokumentalnego pt. „Kamienie mają głos, by przeszłość opowiedzieć przyszłości”** w reżyserii Marty Węgiel zrealizowanego przez TVP Kraków, opowiadającego proces przemiany miasta. Materiał jest ilustrowany archiwaliaami od lat 70. XX wieku, przez czasy